

Knihou roku Nakladatelství Academia je Etologie

Vítězné tituly 17. ročníku Cen Nakladatelství Academia byly vyhlášeny 18. září 2025 v sídle Akademie věd ČR na Národní třídě v Praze. Bylo přihlášeno 50 publikací vydaných v r. 2024 na pracovištích AV ČR. Knihy k ocenění vybírala odborná porota v čele s fyzikem a vysokoškolským pedagogem Ivo Krausem. Rovněž byly vyhlášeny výsledky 13. ročníku Studentské soutěže

1 Marek Špínka (vpravo) a Iveta Štolhoferová převzali za autorský kolektiv publikace Etologie. Mechanismy, ontogeneze, funkce a evoluce chování živočichů Cenu za původní vědeckou a populárně-naučnou práci, a od předsedy AV ČR Radomíra Pánka křišťálovou plastiku za Knihu roku. Vlevo autor grafické úpravy Etologie Jiří Kaláček. Foto J. Landergott, SSČ AV ČR

Nakladatelství Academia – zúčastnilo se 21 magisterských prací.

● **Původní vědecká a populárně-naučná práce** – publikace Etologie editorů Marka Špinky, Jana Havlíčka, Ivety Štolhoferové a Daniela Frynty

● **Překlad vědecké a populárně-naučné práce** – Kateřina Šolcová, Magda Králová a Zdeněk Žalud za knihu Korrespondence Jana Marka Marciho z Kronlandu

● **Slovník či encyklopedická publikace** – České protektorátní drama autorů Pavla Janouška, Lenky Jungmannové a Ivy Mikulové

● **Výtvarné zpracování** – Helena Šantavá za grafickou přípravu díla Orel rozsápe orla

● **Cena poroty** – Jiří Witzany s kolektivem autorů za publikaci Obnova, sanace a rekonstrukce historických staveb

● **Nejprodávanejší kniha roku 2024 z produkce Nakladatelství Academia** – Český bestiář Jiřího Padevěta

● **Knihy roku** – M. Špínka, J. Havlíček, I. Štolhoferová, D. Frynta a kol. Etologie.

Studentská soutěž

● **Humanitní a společenské vědy**

Petra Hanáková: „Stát se užitečným církví i státu“. Josefínské generální semináře na příkladu semináře v Hradisku u Olomouce (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy)

● **Vědy o živé přírodě a chemické vědy**

Leona Zuzáková: Fotografická galerie vybraných povrchových struktur rostlin (Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity)

● **Vědy o neživé přírodě**

Klára Nováková: Kružnice v širších souvislostech (Matematicko-fyzikální fakulta UK)

Vítězné práce budou vydány knižně Nakladatelstvím Academia, ty z předchozího ročníku (blíže i v Živě 2024, 6: CLXX) byly představeny již v knižní podobě.

Více na www.academia.cz

Oldřich Fejfar: Lázeňský host, geolog a výletník. Johann Wolfgang von Goethe v Čechách

Lázeňský host, geolog a výletník

Johann Wolfgang von Goethe v Čechách

Brunnengast, Geolog und Spaziergänger

Johann Wolfgang von Goethe in Böhmen

Oldřich Fejfar

Prof. Oldřich Fejfar (1931–2023), polyhistor a paleontolog světového jména a významu (podrobněji o něm v Živě 2024, 1: XVII–XIX), usiloval na sklonku života o vydání textů spojených s Johannem Wolfgangem von Goethe a jeho přírodovědnými zájmy v Čechách. K tomuto tématu nashromáždil mnoho původních pramenů. Goethe pro něj nebyl pouze zajímavou postavou v dějinách vědy, ale především osobní inspirací v jeho paleontologickém výzkumu, který nastartovala právě četba Goethových přírodovědných poznámek (blíže např. také Živa 2011, 6: LXXXIX–XCI). Krajina severozápadních Čech se tak stala zásadním místem nejen pro básníky a umělce, ale též pro poznání geologické minulosti třetihor. Rozsáhlé dílo se bohužel prof. Fejfarovi nepodařilo dokončit. Nyní, po několikaleté práci editorského kolektivu (M. Nohejlová Zemková, J. Sklenář, B. Ekrt, P. Rojčík, V. Rappich a J. Matějů), vychází výbor z těchto textů v původní bilingvní verzi. Publikaci podpořily Česko-německý fond budoucnosti a společnost Svoboda & Williams.

Knihu vydává Muzeum Karlovy Vary, příspěvková organizace Karlovarského kraje. K zakoupení na pobočkách muzea v Karlových Varech a v Jáchymově, případně lze objednat na adrese dostalova@kvmuz.cz. Cena 497 Kč